

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 461
van **JOHAN VERSTREKEN**
datum: 3 maart 2017

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Leeftijdgebonden maculadegeneratie (LMD) - Preventie

LMD of leeftijdgebonden maculadegeneratie is een degeneratieve aandoening van het centrale gedeelte van het netvlies, vooral bij 75-plussers. Het is ook wel bekend als netvliesveroudering. In België komt LMD voor bij 35.000 personen. LMD verstoort het centrale zicht, en dit kan hinderlijk zijn in het alledaagse leven. Lezen, TV kijken en autorijden worden moeilijk. LMD evolueert onmerkbaar maar veroorzaakt onherstelbare letsels. De aandoening is wel met succes te behandelen, wanneer het in een vroeg stadium wordt opgespoord. Daarom zijn screening en vroegtijdige behandeling zeer belangrijk. De ziekte zelf kan worden opgespoord aan de hand van een amslerrooster op papier. Wanneer de lijnen in het amslerrooster niet meer rechtlijnig of duidelijk zichtbaar zijn, moet men zo snel mogelijk een oogarts contacteren. Aangezien LMD amper voorkomt voor de leeftijd van 50 jaar is het aangewezen dat mensen ouder dan 50 worden aangespoord om de amslertest te doen om na te gaan of er symptomen gelinkt aan LMD optreden.

1. In welke mate worden mensen ouder dan 50 jaar opgeroepen om op controle naar de oogarts te gaan?
2. In welke mate wordt LMD reeds meegenomen in een sensibiliseringscampagne?
3. In welke mate is de minister van mening dat er een sensibiliseringscampagne moet komen om LMD vroegtijdig op te sporen?
4. In welke mate heeft de minister omtrent deze problematiek al contact gehad met zijn federale collega?

ANTWOORD

op vraag nr. 461 van 3 maart 2017

van **JOHAN VERSTREKEN**

1. Mensen ouder dan 50 jaar worden momenteel niet systematisch opgeroepen om op controle te gaan bij de oogarts. Ook Domus Medica heeft op dit moment geen richtlijn over deze aandoening.
2. LMD wordt niet meegenomen in een sensibiliseringscampagne van de Vlaamse overheid of partnerorganisaties.
3. Sommige risico's of ziektes zijn al in een vroeg stadium op te sporen. Screenen of vroegopsporing kan een aantal belangrijke voordelen hebben; toch wanneer het, onder andere, een ziekte betreft die beter behandelbaar is wanneer ze vroeg opgespoord wordt. Doordat de ziekte of het risico eerder wordt vastgesteld kunnen verwickelingen of een (zwaardere) behandeling vermeden worden en is de kans op herstel groter. Toch is geen enkel screeningsinstrument 100% veilig of betrouwbaar. Screenen heeft dus ook nadelen: vals-negatieven en onterechte geruststelling, vals-positieven en onnodige ongerustheid, overdiagnose en -behandeling en de kost die daarbij komt kijken, verwickelingen bij het toepassen van het screeningsinstrument. In een bevolkingsonderzoek wordt de hele doelgroep blootgesteld aan de eventuele nadelen van de screening, maar slechts enkele personen uit die doelgroep zullen de voordelen ervan ondervinden. Voordat men bevolkingsonderzoek organiseert moet men dus zeker zijn dat op populatieniveau de voordelen opwegen tegen de nadelen.

De Vlaamse overheid voert een actief beleid inzake bevolkingsonderzoek. Dat heeft tot doel de kwaliteit van zinvolle screeningsinitiatieven of bevolkingsonderzoek te verhogen, en de Vlaamse burgers te beschermen tegen screening of bevolkingsonderzoek dat niet zinvol of schadelijk is. Ze organiseert zelf bevolkingsonderzoeken en verleent toestemming aan kwalitatief bevolkingsonderzoek op initiatief van andere organisaties. De Vlaamse werkgroep Bevolkingsonderzoek adviseert over dit onderwerp door afweging van de voor- en nadelen (<https://www.zorg-en-gezondheid.be/beleid/beleid-preventieve-gezondheidszorg/bevolkingsonderzoek>).

Vooraleer te beslissen tot het sensibiliseren van personen ouder dan 55+ om LMD vroegtijdig op te sporen, is het dus nodig de afweging in voor- en nadelen en kosten en baten op individueel en populatievlak te kennen.

Beroepsgroepen of organisaties die voorstander zijn van dergelijk initiatief kunnen daartoe een gemotiveerd dossier voorleggen door een aanvraag voor toestemming voor bevolkingsonderzoek in te dienen (<https://www.zorg-en-gezondheid.be/formulier-voor-de-aanvraag-van-een-toestemming-voor-een-bevolkingsonderzoek-in-het-kader-van>).

4. Over deze problematiek is nog geen contact geweest met de federale minister van Volksgezondheid.